

ANTRENAREA ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚI INTERNAȚIONALE

Iurie CRISTEA
Director, Liceul AȘM

Within just three years of existence, the Lyceum of Academy of Science of Moldova (LASM) has already been involved into several regional and international projects, acting there at very successful level: „Climate change” International project (45 countries), „SPARE” (School Project for Application of Resources and Energy). Is to be underlined that not only students but also teaching staff of LASM, as part of the Educational Cluster „UniverScience”; during last year, was involved into International Educational Project „SALiS” (Student Active Learning in Science).

Semnarea Memorandumului de Înțelegere între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind asocierea la cel de-al Șaptelea Program Cadru al Comunității Europene pentru Cercetare și Dezvoltare Tehnologică reprezintă o dovadă clară că știința națională are în sine toate condițiile esențiale pentru dezvoltare și afirmare. Acest potențial științific, acest nivel al competitivității, comparabil cu cel al țărilor avansate, a fost și este demonstrat continuu în cadrul derulării diverselor Proiecte internaționale de cercetări fundamentale și aplicative. Semnificativă însă este și constatarea implicării tot mai frecvente în multiple proiecte regionale și internaționale nu doar a cercetătorilor renumiți și a instituțiilor științifice reductabile, dar și a celor care, prin activitatea lor asiduă, asigură cadrul primar de formare și de perpetuare a potențialului științific național.

Anume la această etapă timpurie, „a devenirii”, se formează competențele fundamentale de cooperare la nivel de individ și societate, precum și sentimentul apartenenței la comunitatea internațională, inclusiv la cea științifică. Iată de ce, afirmăm cu certitudine că implicarea instituțiilor de toate nivelele în activități ale proiectelor regionale și internaționale, mai cu seamă în cele ce țin de investigație, cercetare, formare a competențelor acțional-strategice, este o condiție sine qua non a existenței în timp și a evoluției acestor instituții.

Relevanța celor afirmate, poate fi demonstrată având ca exemplu Liceul Academiei de Științe a Moldovei. Astfel, participarea la **Proiectul internațional „Schimbarea climei”**, desfășurat sub egida ONU și realizat pe parcursul anilor 2009-2011, a culminat cu victoria elevilor Liceului într-o compe-

tiție acerbă cu semenii lor din circa 45 țări. Dar nu numai victoria contează – pe parcursul desfășurării Proiectului, elevii au realizat o serie de acțiuni concrete și eficiente de sensibilizare a opiniei publice, și-au fortificat capacitatea de comunicare, inclusiv în limba engleză (limba oficială a proiectului). și-au făcut prieteni în mai multe țări și, după cum au recunoscut ei însăși, și-au format o viziune globală asupra uneia dintre cele mai stringente probleme ale omenirii. Iar în calitate de bonus al victoriei, elevii au fost invitați de către organizatori la sediul ONU din New-York, unde s-au întâlnit cu omologii lor din diferite țări, stabilind astfel relații neformale, care, fără îndoială, vor fi deosebit de utile atunci când actualii elevi îi vor succeda pe cei care determină în prezent direcțiile de evoluție a societății umane.

Un alt exemplu de impact al cooperării internaționale a fost implicarea în **Proiectul internațional „SPARE”** sub egida Asociației Norvegiene pentru Conservarea Energiei. Desfășurat în anul 2010-2011, în cooperare cu diverse organizații guvernamentale și non-guvernamentale din Republica Moldova, acest proiect a implicat elevii Liceului într-o gamă diversă de activități, obiectivul cărora a fost demonstrarea relevanței utilizării surselor alternative de energie și, în consecință, a efectelor ecologice generate. Este important a sublinia orientarea practică a activităților acestui proiect de anvergură, care a finalizat cu edificarea **Stației helio-eoliene de generare a curentului electric**, iar Liceul a devenit **prima și unica** instituție din Republica Moldova care posedă și utilizează acest tip de stație.

Efectul benefic al antrenării în proiecte internaționale se manifestă nu doar asupra elevilor, dar și asupra cercetătorilor, inclusiv asupra celor din domeniul cercetării educaționale. Astfel, fiind membri ai Clusterului Educațional UniverScience, cadrele didactice ale Liceului sunt implicate, pe parcursul anilor 2011-2012, în Proiectul educațional internațional „SALiS” („Student Active Learning in Science”), și au activat sub egida Universității Academiei de Științe a Moldovei, co-partener al proiectului susnumit. În cadrul acestui proiect, au fost elaborate (iar în prezent sunt implementate), diverse tehnologii educaționale moderne, interactive, care vin să schimbe nu doar paradigma predării disciplinelor din aria științe, dar și modul conceptual de pregătire a demersului educațional de către cadrele universitare și preuniversitare de domeniu.

Sunt doar câteva exemple de implicare și cooperare internațională a unei instituții. Acestea demonstrează o dată în plus, că existăm deja în altă realitate, care nu mai tolerează închistarea, conservatismul și „încremenirea în timp”. Implicarea, cooperarea, competitivitatea – sunt doar câteva imperative ale societății moderne care deja nu pot fi ignorate, deoarece anume acestea sunt jaloanele de evoluție a omenirii.